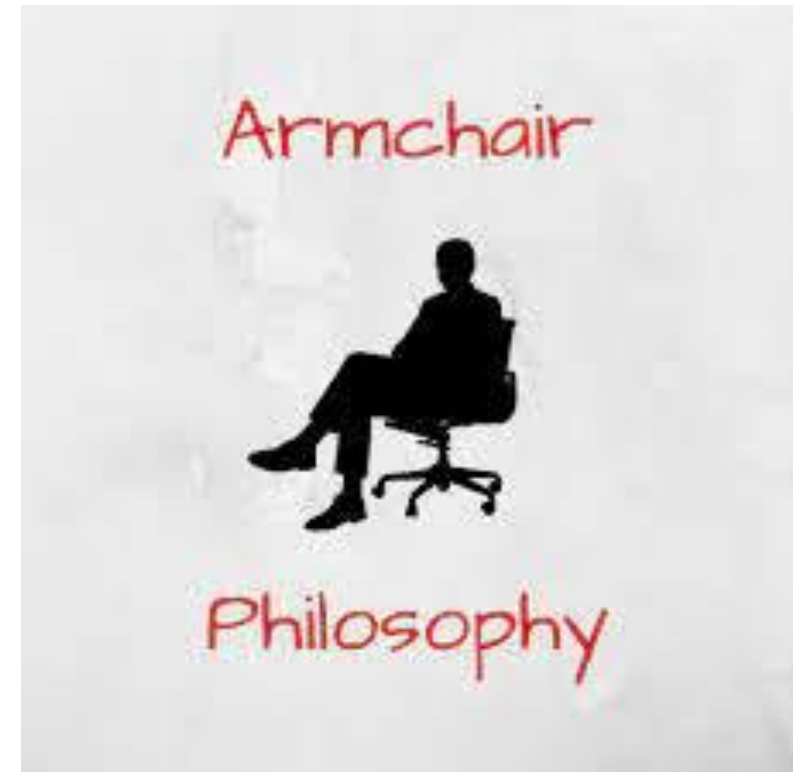

Etiske vinkler på håndtering af drikkevandskvalitet. Konflikten mellem "det rene og uberørte" og "det effektive og billige". Når vand er en fødevare, skal det så "designes", eller holdes "naturligt"? Og hvad er naturligt? En bioetikers betragtninger.

Mickey Gjerris
Cand. Theol., PhD
Lektor i Bioetik
www.mickeygjerris.com

The background is a vibrant blue with a futuristic, digital aesthetic. A central globe shows the continents of Europe and Africa. A dynamic splash of water arcs across the middle of the frame, passing behind the globe. In the upper right, several translucent bubbles float upwards. The background also features faint, glowing white lines and a grid pattern, suggesting a high-tech or scientific environment.

En dråbe af etik

Mickey Gjerris

Cand. theol., PhD

Lektor i Bioetik

www.mickeygjerris.com

- Etik
- Vand
- Naturlighed
- En sidste bemærkning

What's
the
plan?

A large, dark, irregular ink blot with splatters on a white background. The blot is roughly circular but has many jagged, feathered edges. Numerous small, dark droplets and splatters are scattered around the main blot, particularly towards the top and right sides. The word "Etik" is written in white, sans-serif font in the center of the blot.

Etik

Artist	Raphael
Year	1509–1511
Type	Fresco
Dimensions	500 cm × 770 cm (200 in × 300 in)
Location	Apostolic Palace, Vatican City

Foruroliget?

Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre,
uden at han holder noget af dets liv i sin hånd...
Vi er hinandens verden og hinandens skæbne...
Med vor blotte holdning til hinanden er vi med til
at give hinandens verden dens skikkelse...
Det fænomen, der her er tale om, er højst foruroligende.

K.E. Løgstrup: Den etiske fordring (1956)

Dyrevelfærd

Ejendomsret

Folkesundhed

Natursyn

Risikohåndtering

Økonomi

Lokalsamfund

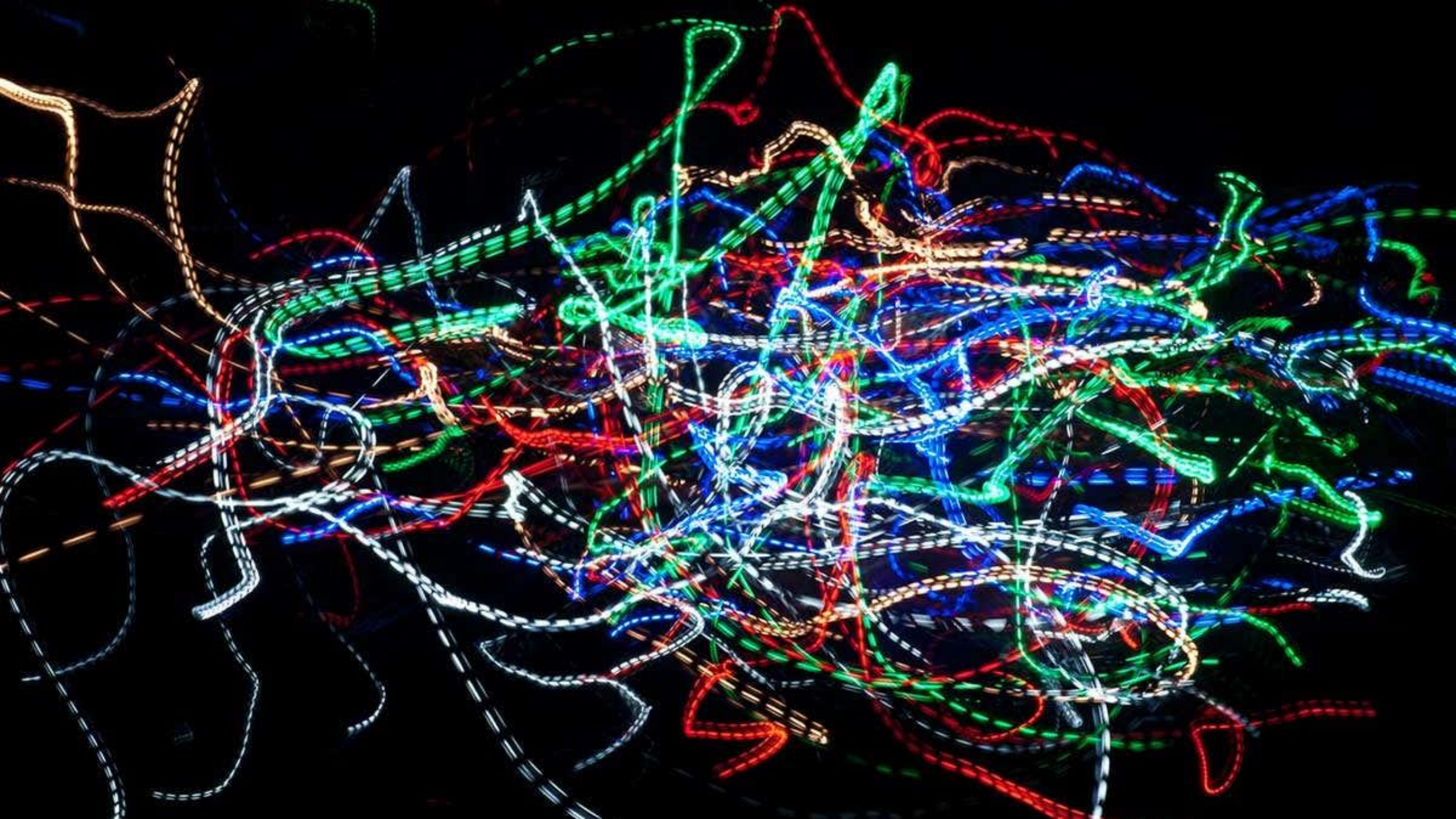
Dyreetik

Globalt ansvar

Frihedsrettigheder

IT'S IMPORTANT TO LEAVE
PEOPLE MORE CONFUSED
THAN HOW YOU FOUND THEM.

The image features a large, dark blue, irregular watercolor splash or ink blot on a white background. The splash has a textured, painterly appearance with some lighter blue and white areas around its edges. In the center of the splash, the word "Vand" is written in a clean, white, sans-serif font.

Vand

- Vand som (begrænset) ressource rejser en lang række etiske spørgsmål
 - Udvinning
 - Fordeling
 - Renhed
 - Anvendelse
 - Økonomi
 - Mm
- De spørgsmål har stor betydning, da vand har stor betydning for alle levende væsener
 - Biologisk
 - Hygienisk
 - Bekvemmeligt
- Men vand har også stor betydning for mennesker på andre måder
 - Symbolsk
 - Spirituelt/eksistentielt
 - Religiøst

- Vand som livgiver og trussel
- Vand som åndeligt rensende
- Vand som næstekærlighed
- Som som oplevelse, tegn og symbol på frihed, genfødsel, høren-til...

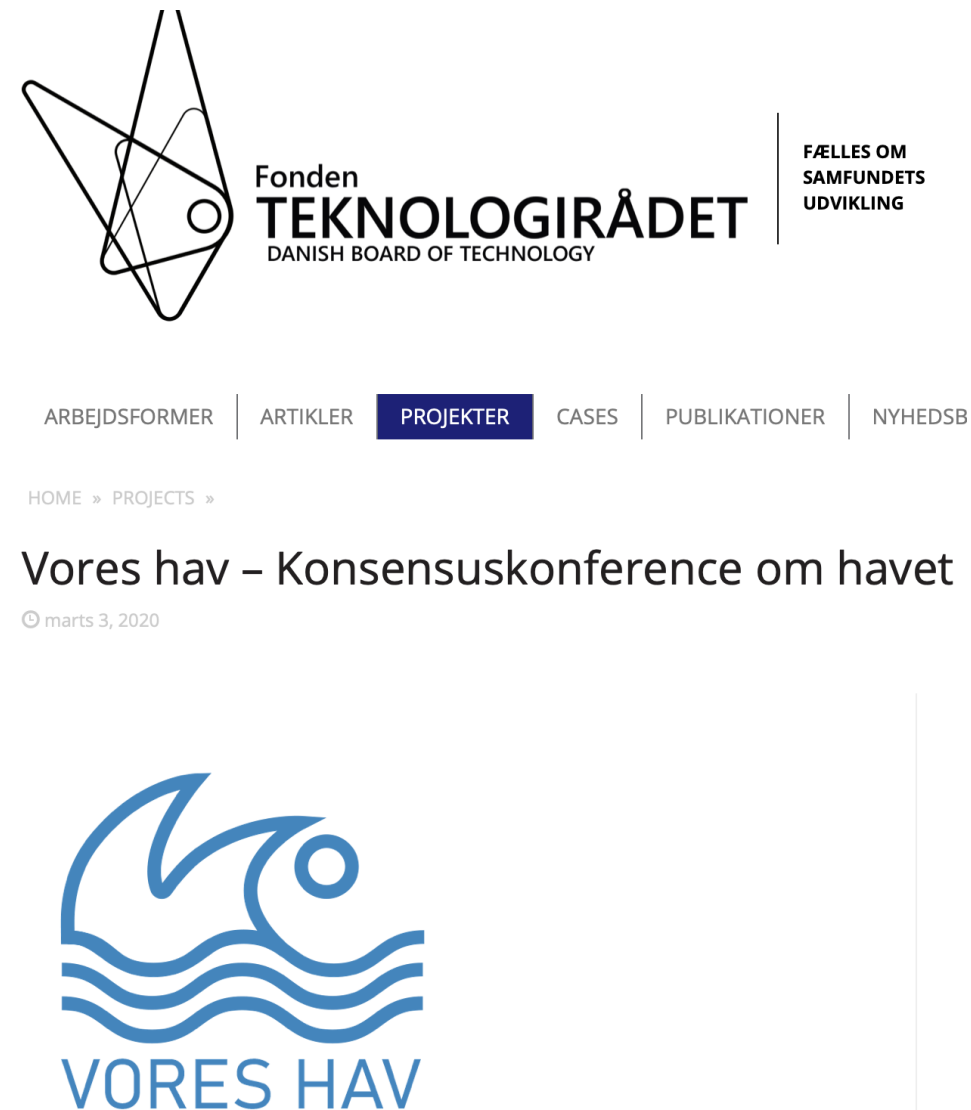
V40 Den, der tager imod jer, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som har udsendt mig. **V41** Den, der tager imod en profet, fordi det er en profet, skal få løn som en profet, og den, der tager imod en retfærdig, fordi det er en retfærdig, skal få løn som en retfærdig. **V42** Og den, der giver en af disse små blot et bæger koldt vand at drikke, fordi det er en discipel, sandelig siger jeg jer: Han skal ikke gå glip af sin løn.»

Matthæus 10:40-42

- Enhver diskussion om vand er nødt til at forholde sig til
 - De tekniske, biologiske, sundhedsmæssige og miljømæssige aspekter
 - De fordelingsmæssige aspekter omkring adgang, anvendelse og prioritering
- Men glemmer man de dybere betydningslag, som vand har for mange mennesker, risikerer man at misse væsentlige pointer
- I særdeleshed hvis vand i højere og højere grad bliver set som en del af fødevaresektoren
 - En kampplads for værdier

Udtalelse fra Det Ethiske Råd

GMO

OG ETIK I EN NY TID

Naturlighed

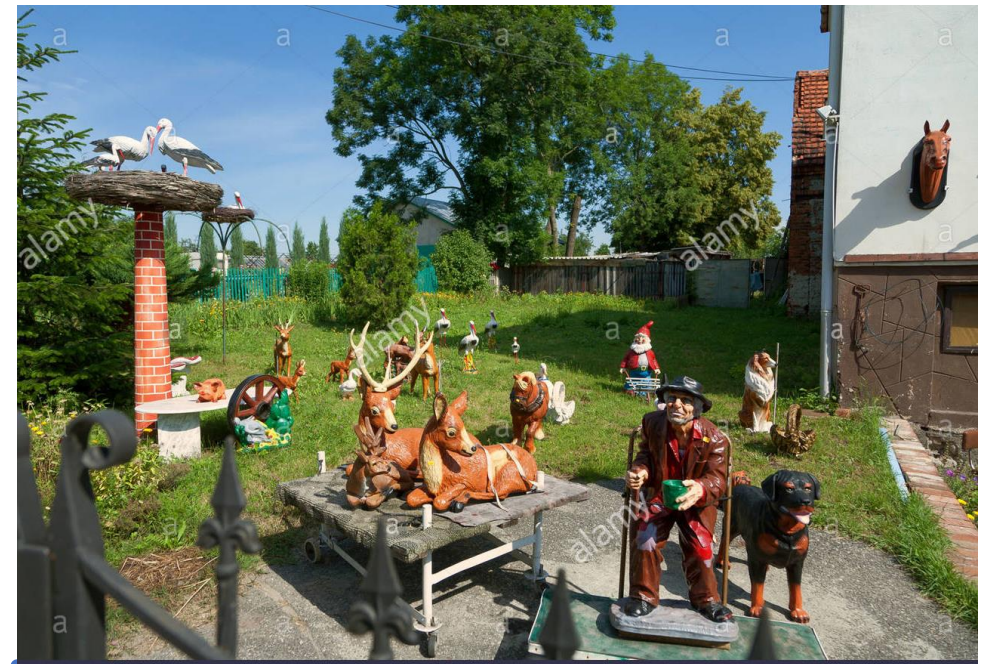

John Stuart Mill
(1806-1873)

- To forståelsesmuligheder, der forenkler diskussionen
 - **Naturen er det, som ikke er påvirket af mennesket**
 - Men vi er vokset ud af naturen
 - Fra Big Bang til evolutionsprocesserne
 - Vi lever i det Antropocæne
 - Vi påvirker alt
 - **Alt er natur, da mennesket er natur**
 - Benægter den erfaring, der kommer til udtryk i sproget
 - "natur/kultur"
 - "naturligt/unaturligt"
- Så måske er opgaven ikke at forenkle, men komplicere

- Når vi taler om “natur og “naturlighed” sigter vi ofte mod
- A: De “ecosystem services”, der bærer vores liv
 - De “tekniske” aspekter af vand
 - Her spiller begrebet “nytte” en meget stor rolle
- B: Det “vilde” eller ukontrollerede”
- C: Det, som vi er vokset ud af
- D: Det, der er sundt og godt for os
- E: Det som mennesker ikke har ændret på – men muligvis “forlænget” nytten af
 - I længslen efter naturlighed er også en længsel efter et hjem... at høre til, forbundethed
 - Her spiller begrebet “nytte” en langt mindre rolle

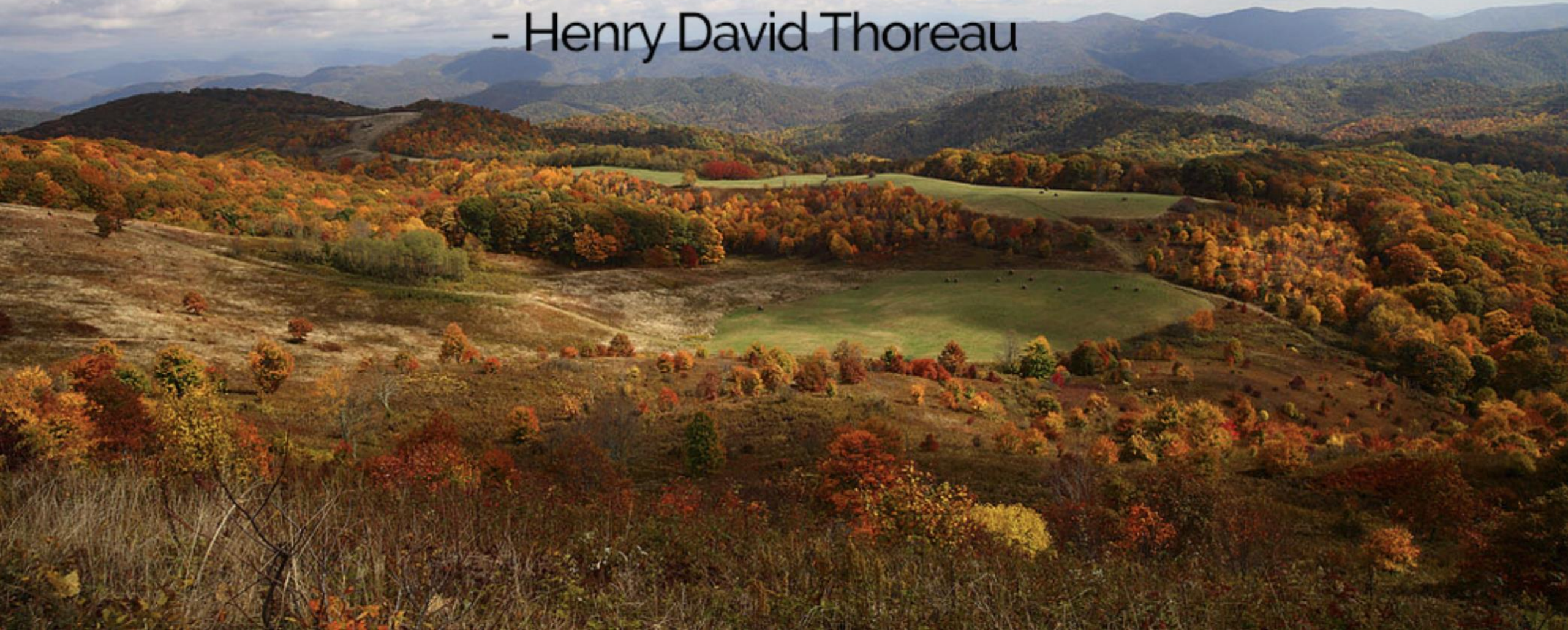

*Selv den mest
plasticstorkbefængte have
rummer et vagt og
misforstået ønske om at
lytte til netop dette steds
ånd og hellige det*

Neset S (1993): Haven – opphav og omgivelse, i
Andersson DT, Johannesen FR & Lindseth A: *Skabelse
og etik. Motiver i K.E. Løgstrups filosofi*. Mimer

"This curious world we inhabit...is more wonderful than convenient; more beautiful than useful; it is more to be admired and enjoyed than used."

- Henry David Thoreau

- Ord som "natur" og "naturlighed" i dag en overvejende positiv klang
 - Natur = godt
 - Ofte også etisk godt
- Men holder den fordøm?
 - Hvorfor er "natur" og "det naturlige" godt?

Teres Hospitalet København

Naturlig skandinavisk stil

Plastikkirurgi
Kosmetiske behandlinger
Peelinger
Avanceret hudpleje

These identified factors are an effective alternative to the traditional
 (1) *Physical factors* (e.g. lighting, sound, vibration, etc.)
 (2) *Chemical factors* (e.g. dust, fumes, etc.)
 (3) *Biological factors* (e.g. bacteria, viruses, etc.)
 (4) *Psychological factors* (e.g. stress, fatigue, etc.)
 (5) *Organizational factors* (e.g. workload, etc.)
 (6) *Human factors* (e.g. error, etc.)
 (7) *Environmental factors* (e.g. temperature, etc.)
 (8) *Other factors* (e.g. etc.)

Teres Medical Danmark
København · Fredericia · Århus · Aalborg

Uimodstå

5

Med mere end 15 millioner behandlinger på verdensplan og omfattende klinisk dokumentation, er det videnskabeligt bekræftet, at Restylane giver naturlige og langtidsvirkende resultater. Behandling med Restylane er ikke kirurgisk og med minimal smerte.

Besøg www.terapeut.dk

Teres Medical D
København · Fredericia · Århus

New

SIERRA
Mist
NATURAL

lemon-lime soda

WITH OTHER NATURAL FLAVORS

CAFFEINE FREE

MADE WITH REAL SUGAR

THE SODA
NATURE WOULD
DRINK *if* NATURE
DRANK SODA™

AQUADORABLE
NATURAL BEAUTY. BOTTLED.

Vores strategiske retning skal bringe brugeren Tættere på Naturen™

Vi har en holdning til naturen, og vi vil
være endnu bedre til at sikre mere
naturlige produkter og vi vil belaste
miljøet mindre til gavn for forbrugeren
og samfundet.

Widenedata/2 October 12, 2011

6

Naturmælk
Det økologiske valg

Okologisk
Minimælk
1,5% fedt

CO₂
neutralt
landbrug

- Der er ingen tvivl om, at "natur" og "naturlighed" er begreber, der spiller en voksende rolle i diskussionen om, hvordan vi skal indrette samfundet
 - Klima, biodiversitet mm
 - Fødevarer
 - Vandforsyning?
- Men når begreberne bringes i spil, er det vigtigt at gøre klart
 - Hvad dækker de over?
 - Hvorfor anses de for at være "gode"?
- Ellers bliver samtalen tom

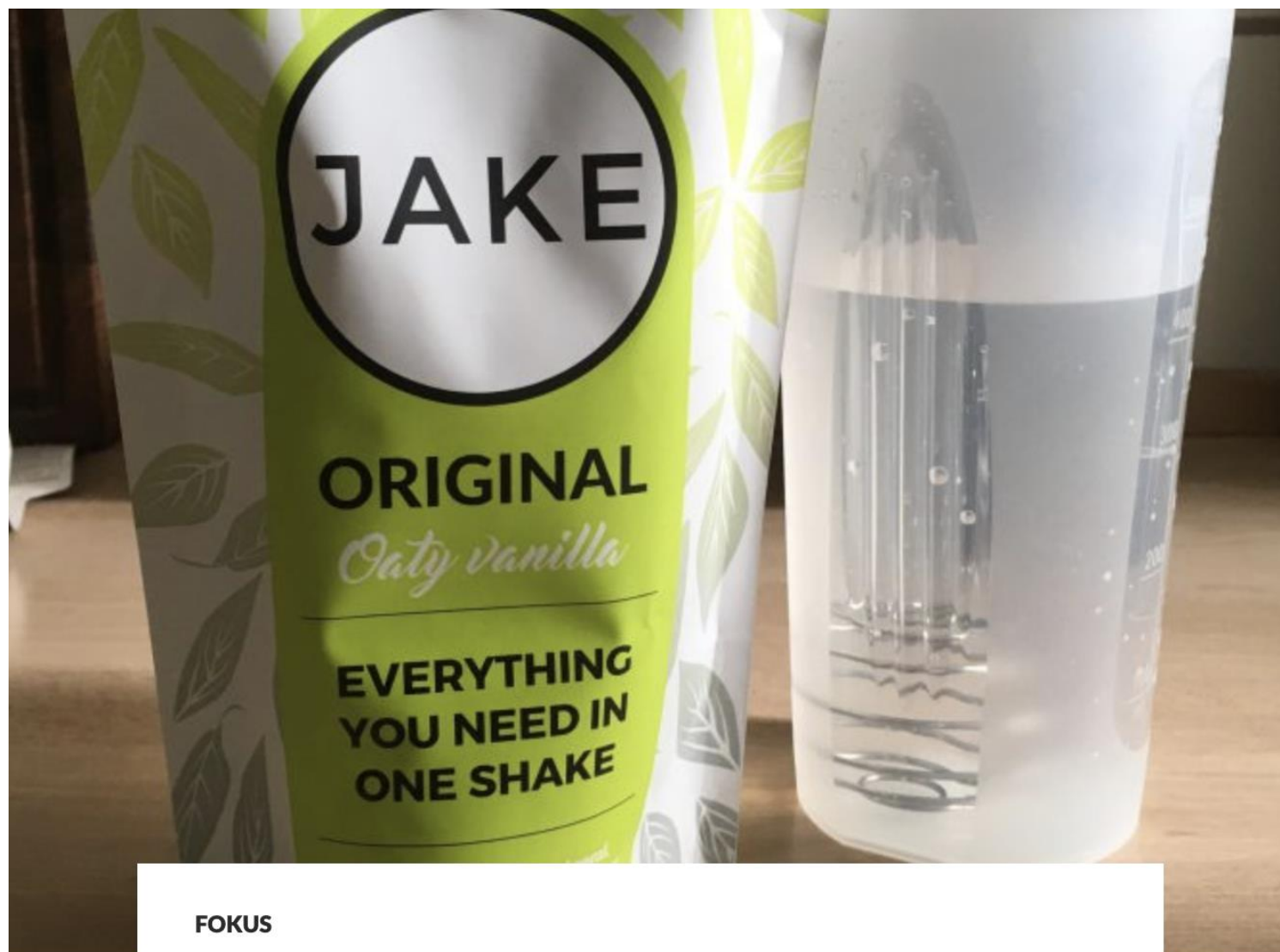
*Bæredygtighed
Dyrevelfærd
Kærlighed
Et godt måltid mad*

En sidste
bemærkning

- Mennesker er forskellige
 - Præferencer
 - Værdier
 - Natursyn
- En løsning vil aldrig passe alle
- Diskussionen i dag
 - Skal vi rense vores vores drikkevand på den ene eller anden måde?
 - Skal vi beskytte vandet mod forurening eller fjerne den?
 - Skal vi "designe" vandet, så det bliver mere effektivt/bekvemt/sundt?
- Men det er også en diskussion om hvem vi er og hvordan vi ser vores egen rolle på denne planet i dette univers som en del af en 14 milliarder år gammel fortælling
- Vand er ikke bare vand, men en del af vores fortælling om os selv, hvem vi er og vores forhold til vores hjem

FOKUS

ER PULVER FREMTIDENS MAD?